

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΗΣ ΚΓ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ

(Έφ. 2, 4—10.).

Ἡ ἄπειρος τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνία, ὡς ἀνεξάντλητος πηγὴ
ὅλων τῶν πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος εὐεργεσιῶν

* Ἄν ἡμπορέσῃ κανεῖς νὰ μετρήσῃ τὴν ἄμμον, ὅπου σκεπάζει τὰς παραλίας τῆς θαλάσσης, τότε θὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἀπαριθμήσῃ μίαν πρὸς μίαν ὅλας τὰς εὐεργεσίας, μὲ τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς φιλοδωρεῖ κάθε ὥραν καὶ κάθε στιγμὴν ὅλα τὰ πλάσματά του καὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὸν ἄνθρωπον. Εἰς κάθε βῆμά του εἰς κάθε στιγμὴν τῆς ζωῆς του ὁ προσεκτικὸς ἄνθρωπος θὰ εὕρῃ καὶ μίαν εὐεργεσίαν τοῦ Θεοῦ, θὰ διακρίνῃ τὴν πολλὴν τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀγάπην πρὸς αὐτόν. Πρέπει νὰ ᾔναι κανεῖς ὅλως διόλου ἀχάριστος, διὰ νὰ μὴ ἴδῃ τὴν θείαν περὶ αὐτοῦ πρόνοιαν. Μόνον ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὅλως διόλου ἐτύφλωσεν ἡ ἁμαρτία, μόνον ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔχασε πᾶσαν αἴσθησιν καὶ τοῦ ὁποίου ἡ συνείδησις καθολοκληρίαν διεστράφη, μόνον αὐτὸς δὲν διακρίνει τὰς ἀπείρους εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ἡ θεία εὐσπλαγχνία καθ' ἐκάστην ἡμέραν σκορπίζει εἰς ὅλην τὴν κτίσιν. Ποῖος ἀνατέλλει κάθε πρωΐαν τὸν ἥλιον καὶ ζωογονεῖ τὸ σύμπαν καὶ δὲν ἀφίνει τὸν κόσμον ὅλον νὰ καταστραφῇ εἰς τὸ αἰώνιον σκότος; Ποῖος ραντίζει τὴν γῆν μὲ τὴν δρόσον τῆς αὐγῆς καὶ στέλλει τὰς εὐεργετικὰς βροχάς, μὲ τὰς ὁποίας ποτίζεται ἡ γῆ καὶ δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν καθημερινὴν τροφήν του; Ποῖος κρατεῖ τὴν ὁρμὴν τῶν ἀγρίων τῆς φύσεως στοιχείων καὶ δὲν τὰ ἀφίνει μὲ μίαν ἀνεμοζάλην, μὲ ἓνα σεισμόν, μὲ ἓνα κατακλυσμὸν νὰ καταστρέψωσι πᾶσαν ζώην ἐπὶ τῆς γῆς καὶ νὰ μεταβάλουν τὴν γῆν εἰς ἓν μέγα Νεκροταφεῖον, εἰς ἓν φρικτὸν Κοιμητή-

ριον; Βεβαίως ὅλα αὐτὰ τὰ κάμνει ἡ θεία πρόνοια. Αὐτὴ δίδει εἰς ὅλα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὄντα τὴν τροφήν, τὴν ζώην, τὴν πνοήν, τὰ πάντα. Αὐτὴ χορηγεῖ καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅλας τὰς τόσας ἀπείρους εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας θὰ ἦτο ματαιοπονία νὰ θελήσῃ κανεῖς νὰ τὰς ἀπαριθμήσῃ. Καὶ δὲν εἶναι μόνον τὰ ὕλικά ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα μὲ τόσῃν ἀφθονίαν μᾶς χαρίζει ἡ θεία πρόνοια. Πολὺ σπουδαιότερα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ, τῶν ὁποίων ἡ ἀπόκτησις φέρει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου τὴν ἀληθινὴν εὐδαιμονίαν καὶ μακαριότητα. Ὅλαι αἱ ἀρεταί, αἱ ὁποῖαι ἀναπαύουν τὴν συνείδησιν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι **καρπὸς τοῦ Πνεύματος**, τὸ ὁποῖον μᾶς χορηγεῖ ἡ θεία Εὐσπλαγχνία. Ἡ ψυχικὴ γαλήνη καὶ ἡσυχία, ἡ ὁποία παρακολουθεῖ τὰς καλὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου, τίποτε ἄλλο δὲν εἶναι εἰμὴ δῶρον τῆς θείας ἀγάπης καὶ τῆς θείας Εὐσπλαγχνίας. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐν Χριστῷ ἀναγέννησίς μας, αὐτὴ ἡ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου γένους τί ἄλλο εἶναι εἰμὴ δῶρον τῆς θείας εὐσπλαγχνίας τῆς θείας ἀγάπης καὶ στοργῆς;

Ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, λέγει ἡ σήμερον ἀναγνωσθεῖσα Ἀποστολικὴ περικοπή, ἔχων δηλ. ἀνεξάντλητον πέλαγος εὐσπλαγχνίας, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην, μὲ τὴν ὁποίαν μᾶς ἡγάπησε, καίτοι ἡμεθα προτύτερα νεκροὶ ἠθικῶς διὰ τὰς πολλὰς μας ἁμαρτίας, μᾶς ἀνέστησε καὶ μᾶς ἔδωκε νέαν ζωὴν μαζὶ μὲ τὸν Χριστόν. Μὲ ἄλλας λέξεις, μᾶς λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μὲ τὴν σήμερον ἀναγνωσκομένην περικοπὴν του, περίπου τὰ ἐξῆς: Ἡ ζωὴ τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου διὰ τὸν Θεόν, δὲν εἶναι παρὰ θάνατος. Ὅπως δηλ. τῆς σωματικῆς ζωῆς σημεῖον εἶναι ἡ αἴσθησις καὶ ἡ κίνησις καὶ ὅταν τὸ σῶμα παύσῃ νὰ κινῆται καὶ νὰ αἰσθάνηται, λέγομεν ὅτι ἀπέθανε καὶ εἶναι νεκρὸν, οὕτω καὶ ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ τοῦ ἀνθρώπου ζωὴ ἔχει μερικὰ ἐξωτερικὰ σημεῖα. Εἶναι δὲ τὰ σημεῖα αὐτὰ, **αἱ ἀρεταί**, τὰ καλὰ ἔργα. Ἄνθρωπος λοιπὸν, ὁ ὁποῖος δὲν κάμνει καλὰ ἔργα, ὁ ὁποῖος διέρχεται τὸν κόσμον αὐτὸν χωρὶς νὰ δείξῃ καμμίαν ἀρετὴν, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἦναι νεκρὸς καὶ ἀποθαμμένος. Εἰς αὐτὴν δὲ ἀκριβῶς τὴν κατάστασιν ἦτο ὁλος ὁ κόσμος κατὰ τὴν ἐποχὴν, ὅπου ἦλθεν ὁ Χριστός. Σχεδὸν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν

βυθισμένοι μέσα εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς ὁποίας
κάνεις δὲν ἤμπορουσε νὰ διαφύγῃ. Ἐπομένως ὅλοι ἦσαν ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ νεκροί. Μέσα λοιπὸν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ἔρχεται ὁ Θεὸς
καὶ τοὺς ἐλεύθερώνει καὶ ἀπὸ νεκροὺς τοὺς δίδει ζωὴν, τοὺς ἀπαλλάττει
ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ τοὺς ζωογονεῖ. Ποία ἄλλη εὐεργεσία εἶναι μεγα-
λειτέρα ἀπὸ αὐτὴν; Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καλλίτερον τὸ μέγεθος
τῆς εὐεργεσίας ἃς λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἐξῆς. Ποίαν χαρὰν αἰσθάνεται
εἷας ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ὁ ἱατρὸς σώζει ἀπὸ μίαν σοβαρὰν ἀσθέ-
νειαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ συγγενεῖς του καὶ οἱ φί-
λοι του περιέμενον τὸν θάνατον; Ποίαν εὐγνωμοσύνην αἰσθάνεται πρὸς
τὸν ἱατρόν, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν; Τόσην λοιπὸν καὶ μυριάκις
τόσην εὐγνωμοσύνην ὀφείλει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τοῦ
ἔσωσεν ὅχι πλέον τὴν φυσικὴν ζωὴν, ἀλλὰ τὴν ἠθικὴν, ἡ ὁποία εἶναι
μυριάκις πολυτιμότερα τῆς σωματικῆς. Ἀλλὰ διατί ἄρά γε ὁ Θεὸς
ἔκαμεν εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸ τὸ μέγα καλόν. Μήπως ἔκαμε κανὲν κα-
λὸν ἔργον; μήπως ἔπραξε καμμίαν ἀρετὴν καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἀνταμοι-
βὴν τοῦ ἔκαμεν αὐτὴν τὴν χάριν; Ὁχι· οὔτε ἔπραξεν οὔτε ἦτο δυνατόν
νὰ πράξῃ ὁ νεκρὸς ἄνθρωπος καμμίαν ἀρετὴν, κανὲν καλὸν ἔργον,
ἄξιον, τόσον μεγάλης ἀμοιβῆς. Ὁ Θεὸς μόνος, παρακινούμενος ἀπὸ
εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀγάπην
καὶ στοργήν, ἔπραξεν ὅ,τι ἔπραξεν. Καὶ δὲν ἠρκέσθη μόνον εἰς τὸ νὰ
μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ μᾶς ἀφήσῃ καὶ πάλιν εἰς
τὴν τύχην μας. Ἀλλὰ μᾶς ὑπεσχέθη οὐράνια ἀγαθὰ, μᾶς ἀνύψωσε,
καὶ ἀπὸ δούλους του εὐτελεῖς, μᾶς κατέστησεν υἱοὺς καὶ κληρονό-
μους του διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅπως τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰη-
σοῦν Χριστὸν, τὸν ἀνέστησεν ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ τὸν ἐκάθισεν ἐκ δε-
ξιῶν του ἐπὶ τοῦ θρόνου του, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὅλους τοὺς χριστια-
νοὺς τοὺς ἀληθινοὺς μαθητὰς ἐκείνου θὰ τοὺς ἀξιώσῃ μίαν ἡμέραν
τῆς δόξης ἐκείνου. Αὐτὰ δὲ ὅλα τὰ ἔκαμεν ὁ Θεὸς διὰ νὰ δείξῃ εἰς
ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα πόσον εἶναι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ νὰ
ὁδηγήσῃ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν Χριστιανικὴν ἀλήθειαν, ὅπου
θὰ εὕρωσι τὴν ψυχικὴν των σωτηρίαν.

*Οχι λοιπὸν ὡς ἀμοιβὴ διὰ καλὰ ἔργα καὶ διὰ ἀρετὰς, ἀλλὰ δωρεὰν ἐδόθη εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ σωτηρία του. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἔγινεν ἀπὸ σκοποῦ. Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἐσώζετο διὰ ἰδικὰς του ἀρετὰς, διὰ καλὰ του ἔργα, τότε θὰ εἶχεν ἀφορμὴν νὰ καυχᾶται καὶ νὰ ὑπερηφανεύηται, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἀρμόζει εἰς αὐτόν. Διότι ἐπὶ τέλους τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος; Εἶναι ἐν δημιουργημᾷ τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπλάσθη δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν, διὰ νὰ πράττῃ δηλαδὴ καλὰ ἔργα. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὅταν δηλ. μὲ καλὰ ἔργα περάσῃ τὴν ἐπίγειον ζωὴν του, τότε θὰ ἀνταμοιφθῇ εἰς τὴν αἰωνιότητα.

*Ἔργα λοιπὸν καλὰ, βίος ἅγιος καὶ καθαρὸς, ἀρεταὶ καὶ ἀγαθοεργίαι, αὐτὰ εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ζητεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ ἡμᾶς. Καὶ εἶναι ἄρα γε αὐτὰ τόσον δύσκολα, ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ τὰ ἐκτελέσωμεν καὶ νὰ παροργίζωμεν ἕνα τόσον μέγαν εὐεργέτην ἐναντίον μας; Τοῦναντίον εἶναι τόσον εὐκόλα, ὥστε μόνον καλὴ θέλησις χρειάζεται καὶ τίποτε περισσότερον. Δὲν μᾶς ζητεῖ πλοῦτη καὶ θησαυροὺς, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχομεν. Δὲν μᾶς ζητεῖ θυσίας ὑλικὰς, εἰς τὰς ὁποίας δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποβληθῶμεν. Ζητεῖ νὰ μὴ μισῶμεν καὶ φθονῶμεν καὶ διώκωμεν καὶ ἀδικῶμεν τὸν πλησίον μας. Ὑπάρχει πρᾶγμα εὐκολώτερον ἀπὸ αὐτὸ διὰ μίαν καρδίαν, ἢ ὁποία δὲν εἶναι διεφθαρμένη ὀλοτελῶς; Ζητεῖ νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον μας, νὰ ἡμεθα εὐσπλαγχνοί, φιλόανθρωποι, εἰρηνικοὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας. Ποῦ εἰς ὅλα αὐτὰ ὑπάρχει καμμία δυσκολία; Ὀλίγη θέλησις καλὴ, ὀλίγη ἀγαθότης χριστιανικὴ, ὀλίγη συνείδησις καθαρὰ καὶ ὅλα μὲ πολλὴν εὐκολίαν κατορθώνονται. Διότι ὅταν ἡμεῖς δεῖξωμεν καλὴν διάθεσιν, ἡ θεία χάρις θὰ συμπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις μας καὶ τοιουτοτρόπως θὰ γίνωμεν ἄξιοι μαθηταὶ ἐκείνου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ὡς χριστιανοὶ φέρομεν καὶ κληρονόμοι τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς μᾶς προώρισε. Γένοιτο.

2 Νοεμβρίου 1903.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. Мечникова

02/09/25



902718

НБ ОНУ